

Propozycja zmian do projektu „Polityki Rozwoju Sztucznej Inteligencji w Polsce na lata 2019 – 2027” w ramach konsultacji społecznych 22.08.2019 r.

Tekst projektu	Propozycja zmiany
1. misja i cele (str. 9)	<p>Aby zapewnić spójność dokumentu sugerujemy dodanie celów związanych z realizacją koncepcji Trustworthy AI:</p> <ul style="list-style-type: none">• zapewnienie prawnych i instytucjonalnych mechanizmów wspierających osoby, które stykają się z Systemami AI w celu ochrony ich praw podstawowych (w wymiarze godności, wolności, równości i sprawiedliwości), ochrony zbiorowych praw konsumentów (gwarantujących m.in pełną i prawdziwą informację o zakresie oraz podmiotach korzystających z danych osobowych) oraz edukację cyfrową (w wymiarze rozpoznawania Systemów AI i zwiększania odporności na ich sugestie).• oficjalne wsparcie inicjatyw regulacyjnych Unii Europejskiej, zmierzających do przełożenia wypracowanych ram etycznych dla Trustworthy AI na wiążące regulacje prawne.
2. finansowanie ze środków publicznych (np. zamówienia publiczne rozwiązań AI, str. 45, a w szczególności – mechanizm ETAI, str. 107) <i>Z uwagi na fakt, że część przedsięwzięć związanych z rozwojem AI będzie wspierana</i>	Proponujemy uzależnienie możliwości otrzymania wsparcia finansowego z pieniędzy publicznych od wyniku oceny oddziaływania danego Systemu AI (tzw. Algorithmic Impact Assessment). Przeprowadzenie kompleksowej (nie tylko etycznej) oceny oddziaływania powinno być obowiązkowe już na

<p><i>finansowo z pieniędzy publicznych w postaci grantów badawczych, dotacji, pożyczek preferencyjnych i innych mechanizmów finansowych, należy administracja państwowa i powołane do tego podmioty winny w procesie oceny wniosków zapewnić sobie bezpośredni wpływ na to, jakiego typu przedsięwzięcia chcą wspierać i promować. Ten wpływ powinien objąć zarówno ocenę etyczną skutków realizowanych przedsięwzięć w zakresie AI, jak i obowiązujące regulacje prawne.</i></p>	<p>etapie starania się o środki publiczne.</p>
<p>3. Stworzenie mechanizmu ETAI (str. 107)</p> <p><i>Wypracowanie Mechanizmu ETAI zostaje powierzone Wirtualnej Katarze Etyki i Prawa.</i></p>	<p><u>Wątpliwość</u>: czy nie powinno być to zadanie administracji publicznej, skoro ogólne wytyczne już istnieją i trzeba je tylko przełożyć na praktykę działania administracji?</p>
<p>4. Zmiany w prawie administracyjnym (str. 105)</p> <p><i>W ramach problematyki prawa administracyjnego i postępowań administracyjnych należy podjąć: (...)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>przegląd i analizę dotychczasowego stanu prawnego wraz z przedstawieniem postulatów zmian w prawie (jeżeli stwierdzona zostanie taka potrzeba) w zakresie: (...)</i> <p><i>zapewnienia podstawy prawnej dostępu do danych oraz wykorzystania danych przez AI;</i></p>	<p>Do cytowanego fragmentu proponujemy dodać dodatkowy punkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienia podstawy prawnej dostępu do danych oraz wykorzystania danych przez AI zarówno jeśli chodzi o dane publiczne, jak i dane gromadzone przez podmioty komercyjne, w zakresie w jakich ich wykorzystanie może służyć celom społecznym
<p>5. X-by-design (s. 99)</p> <p><i>Zgodność z normami może zostać wdrożona już na etapie projektowania systemu Sztucznej AI. Należy oczekiwać od przedsiębiorstw, aby od momentu podjęcia pierwszych działań projektowych określiły sposób oddziaływanie swoich Systemów AI na otoczenie, jak również normy, które powinny one wypełniać, aby zapobiec negatywnym skutkom.</i></p>	<p>Zgodność z normami może zostać wdrożona już na etapie projektowania systemu Sztucznej AI. Należy wprowadzić obowiązek przeprowadzania oceny oddziaływania Systemów AI na otoczenie (Algorithmic Impact Assessment) już na etapie projektowania oraz normy, które przedsiębiorcy wdrażający takie systemy powinny wypełniać, aby zapobiec negatywnym skutkom.</p>
<p>6. Zapewnienie transparentności (w tym: dostępu do informacji o działaniach algorytmów) (str. 102)</p> <p><i>W ramach zapewnienia transparentności Systemów AI należy rozważyć:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zapewnienie mechanizmów gwarantujących, że użytkownik wchodzący w kontakt z AI ma świadomość, że wchodzi w interakcję z AI (tj. „po drugiej</i> 	<p>Proponujemy następującą treść wskazanego fragmentu:</p> <p>W ramach zapewnienia transparentności Systemów AI polski ustawodawca będzie działał na rzecz:</p>

<p><i>stronie” znajduje się AI);</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zapewnienie dostępu do algorytmów będących podstawą działania AI oraz mechanizmów zapewniających zrozumienie sposobu działania AI (proces decyzyjny);</i> • <i>określenie zasad informowania użytkowników, jak w razie potrzeby skontaktować się z człowiekiem oraz jak sprawdzić lub skorygować decyzje podjęte przez AI</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienia mechanizmów gwarantujących, że użytkownik wchodzący w kontakt z AI ma świadomość, że wchodzi w interakcję z AI (tj. „po drugiej stronie” znajduje się AI); • zapewnienia podstawowych informacji o sposobie działania algorytmów będących podstawą działania AI, o kluczowych decyzjach, jakie zostały podjęte na etapie ich projektowania i trenowania, oraz o źródłach i rodzaju danych wykorzystanych do ich trenowania; • określenia zasad informowania użytkowników o tym, jak mogą skorzystać z prawa do ludzkiej interwencji oraz zweryfikować lub skorygować decyzje podjęte przez AI
<p>7. Prawo dostępu do danych nieosobowych („maszynowych”) – PRZENOSZALNOŚĆ (str. 103)</p> <p><i>Przenoszalność danych powinna stać się uniwersalnym podejściem regulacyjnym zaczerpniętym z obszaru ochrony danych osobowych.</i></p>	<p>Proponujemy następujące brzmienie cytowanego fragmentu:</p> <p>Przenoszalność danych powinna stać się uniwersalnym podejściem regulacyjnym zaczerpniętym z obszaru ochrony danych osobowych, przy czym ta zasada powinna obejmować zarówno dane wnoszone przez samych użytkowników, jak i generowane w wyniku ich obserwacji.</p>
<p>8. Przetwarzanie danych osobowych (str. 103)</p> <p><i>Konieczne jest zapewnienie zgodności procesu przetwarzania danych osobowych przy wykorzystaniu systemów AI z przepisami RODO. Za najistotniejsze problemy prawne związane z przetwarzaniem danych osobowych na potrzeby AI uznać należy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>spełnienie wymogu rzetelności i transparentności przetwarzania danych osobowych (art. 5 ust. 1 RODO);</i> • <i>określenie właściwej podstawy przetwarzania danych osobowych (art. 6 RODO);</i> • <i>zapewnienie zasady rozliczalności (art. 5 ust. 2 RODO);</i> 	<p>Do cytowanego fragmentu proponujemy dodanie poniższych punktów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizowanie uprawnień podmiotów danych wynikających z art. 22 RODO w stosunku do automatycznie podejmowanych decyzji, zarówno tych, które mają skutki prawne, jak i tych, które wywierają istotny wpływ na sytuację podmiotu danych (np. dyskryminujące dopasowanie reklamy pracy) • ograniczenie zastosowalności decyzji AI dokonywanych w sposób autonomiczny przez Systemy AI wobec człowieka. <p>W tych obszarach potrzebne są wytyczne wypracowane przez Europejską Radę ds. Ochrony Danych Osobowych.</p>